AIPROM · CROPLIFE ROMANIA

Importanța socio-economică a culturii de viță-de-vie

în România și în Europa

Vasile IOSIF I Președinte CropLife România

3 noiembrie 2026

Cuprins

01

Un sector strategic pentru Europa

Cifre UE, producție, comerț, utilizări

Deschide ›

02

România pe harta viticolă

Suprafață, producție, prețuri, balanță comercială

Deschide ›

03

Protecția viței-de-vie

Buruieni, dăunători, boli, pierderi, costuri

Deschide ›

04

Provocări și mesaje cheie

Concurență, costuri, climă

Deschide ›

CropLife ROMANIA

01

Un sector strategic pentru Europa

Uniunea Europeană concentrează aproape jumătate din viile lumii și majoritatea vinului produs pe glob.

Vița-de-vie în cifre

Europa este liderul mondial incontestabil al sectorului vitivinicol

7,1 mil. ha

suprafață viticolă mondială (2024)

3,2 mil. ha

în UE – circa 45% din viile lumii

~60%

din vinul mondial este produs în UE

€16,8 mld

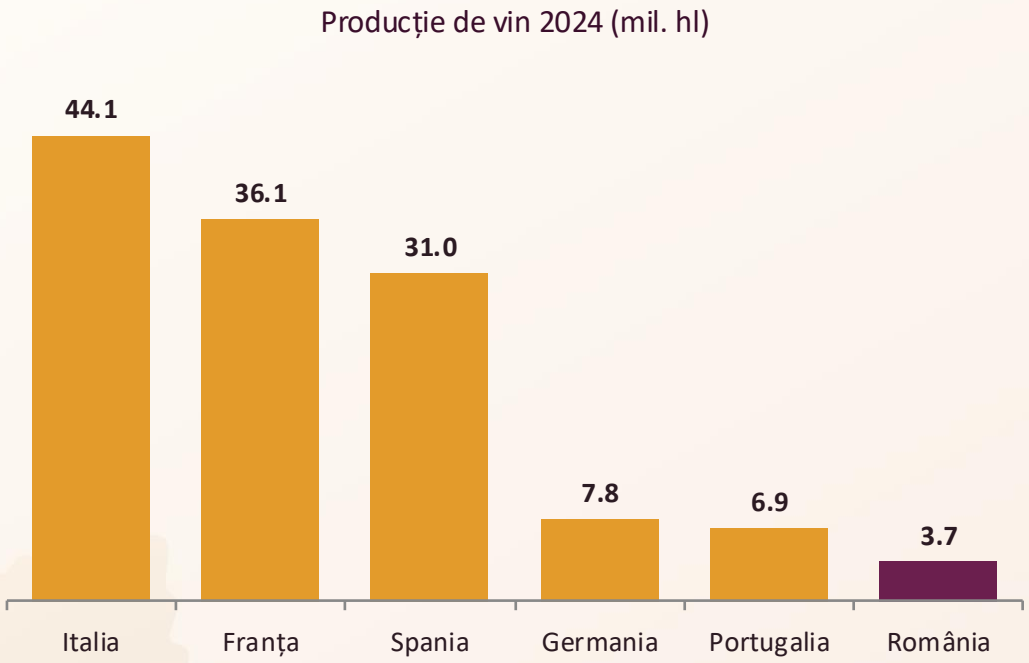
exporturi extra-UE de vin în 2024

Vinul domină exporturile UE de băuturi alcoolice: 56,2% din totalul de €29,8 mld.

Sursă: OIV – State of the World Vine and Wine Sector 2024; Eurostat (aprilie 2025)

Producția de vin în 2024

Un an istoric de minim: clima a redus producția în toată Europa

225,8 mil. hl

producția mondială – cel mai redus nivel din 1961

138,3 mil. hl

producția UE (-3,5%) – minimul secolului XXI

~140 mil. hl

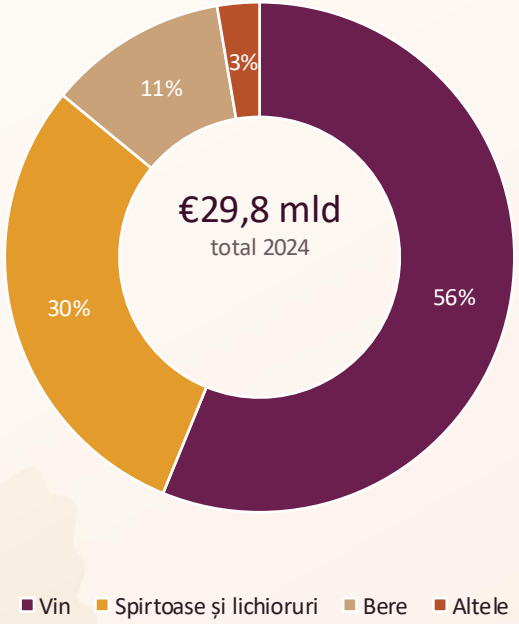
estimare UE 2025 (+2%); mondial ~232 mil. hl

Sursă: OIV (aprilie 2025, noiembrie 2025)

CropLife ROMANIA

Vinul, motor al exporturilor agroalimentare europene

Exporturile UE de băuturi alcoolice au crescut cu 10,9% față de 2019

Franța	**€8,1 mld vin**	67% din exporturile sale de băuturi alcoolice (€12,1 mld)
Italia	**€4,9 mld vin**	81% din exporturile sale de băuturi alcoolice
Spania	**€1,6 mld vin**	principalul produs exportat în categorie
SUA	**€4,9 mld vin**	principala destinație (€8,9 mld total)

Sursă: Eurostat (aprilie 2025) – exporturi către țări din afara UE, 2024

CropLife ROMANIA

Utilizările multiple ale viței-de-vie

De la vin și alimente la farmaceutice, cosmetice și energie verde

1. Vin și industria alimentară

Materie primă esențială pentru vinuri, distilate, must și oțet. Strugurii de masă și stafidele acoperă un segment major de consum direct, apreciați pentru valoarea energetică și nutrițională.

2. Farmaceutică și cosmetică

Semințele și pielițele sunt procesate pentru compuși bioactivi (resveratrol, polifenoli). Uleiul din sâmburi, valoros pentru cosmetice și suplimente, are proprietăți antioxidante și anti-îmbătrânire.

3. Valorificarea subproduselor

Tescovina – resturile solide după presare – revine integral în circuitul economic: alcool industrial, supliment în hrana animalelor sau compost pentru fertilizarea solului.

4. Biomasă și energie verde

Coardele și lemnul din tăierile de iarnă generează volume mari de biomasă, tocată, brichetată sau peletizată ca biocombustibil solid pentru încălzire.

Vița-de-vie, o cultură strategică pentru România și UE

Valoare economică, rol social și beneficii pentru mediu

Cultură strategică

- Suprafața cultivată plasează România în primele 10 puteri viticole ale lumii
- Esențială pentru industria vinului, distilatelor și strugurilor de masă
- Efect multiplicator pentru alte industrii (ambalaje, utilaje, dopuri)
- Investiție cu un ciclu de exploatare de 30–50 de ani

Importanță economică și socială

- Contribuie la veniturile fermierilor și la dezvoltarea zonelor rurale
- Generează locuri de muncă în agricultură, procesare și logistică
- Valorifică terenurile în pantă sau cu fertilitate redusă
- Susține economiile locale prin enoturism

Relevanță ecologică

- Ecosistemele viticole mature – sursă importantă de biodiversitate
- Combate eroziunea pe versanți
- Îmbunătățește structura solului prin terasare și înierbare
- Rezervor de carbon, stocat în butuci și rădăcini pe zeci de ani

CropLife ROMANIA

02

România pe harta viticolă

Tradiție milenară, peste 162.000 de hectare și un potențial încă nevalorificat.

România în cifre

Locul 5 în UE ca suprafață și locul 4 la producția de struguri

162.140 ha

suprafață cultivată în 2025 – locul 5 în UE

808.550 t

struguri recoltați în 2025 – locul 4 în UE

4,90 t/ha

producție medie în 2025 (+9,4% față de 2015)

2.560 lei/t

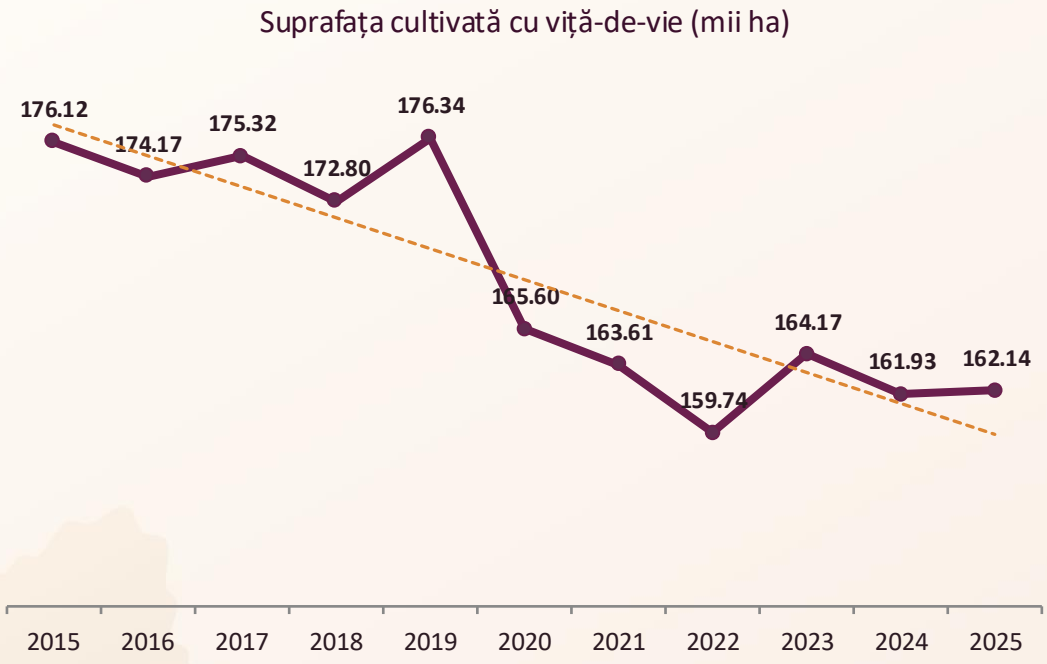
preț mediu struguri pentru vin (+89,6% față de 2015)

96% din suprafață este destinată strugurilor pentru vin: 155,85 mii ha în 2025.

Sursă: Eurostat; INS – date 2025

Suprafața cultivată cu viță-de-vie în România

O contracție graduală: de la 176,12 mii ha (2015) la 162,14 mii ha (2025)

162,14 mii ha

suprafață cultivată în 2025

Locul 5 în UE, după Spania, Italia, Franța și Portugalia

-7,9% față de 2015 (176,12 mii ha)

Motivele contracției:

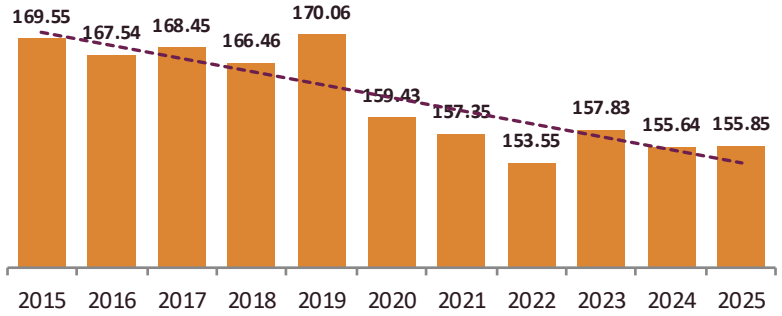
- restructurarea și înlocuirea plantațiilor vechi
- criza demografică rurală
- comasarea exploatațiilor fragmentate în ferme comerciale

Sursă: Baza de date Eurostat

Cum se împarte suprafața cultivată în România?

Aproape întreaga suprafață este destinată strugurilor pentru vin

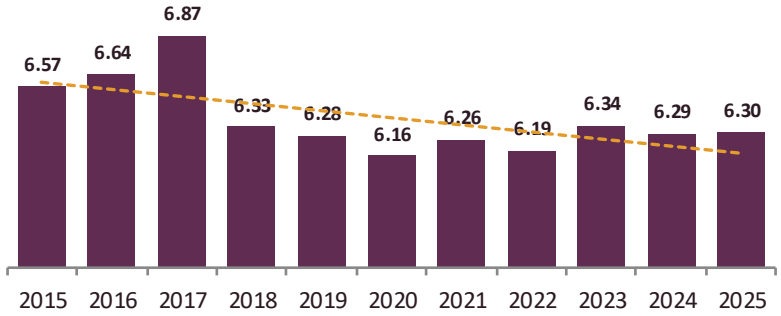
Struguri pentru vin (mii ha)

-8,08% (-13,7 mii ha)

- Sectorul a absorbit efectele programelor de restructurare/reconversie: suprafață mai mică, în favoarea densității și calității pentru vinurile cu Denumire de Origine (DOC).

Struguri de masă (mii ha)

-4,11% (-0,27 mii ha)

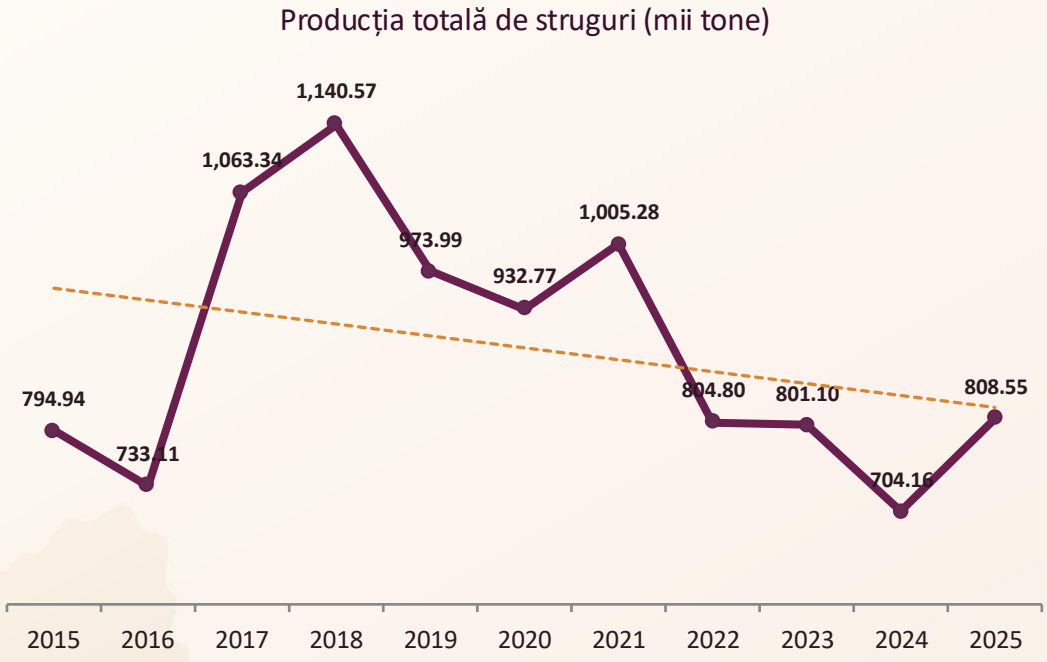
- Sector mic și stabil, afectat de lipsa spațiilor moderne de depozitare la frig și de concurența importurilor de struguri de masă pe tot parcursul anului.

Sursă: Baza de date Eurostat

CropLife ROMANIA

Producția de struguri în România și în UE

Producție volatilă, cu o tendință generală de scădere în ultimul deceniu

808,55 mii t

producție totală în 2025

Locul 4 în UE, după Italia, Spania și Franța – înaintea Portugaliei

794,94 mii t în 2015; vârf de 1.140,57 mii t în 2018

Cauzele tendinței de scădere:

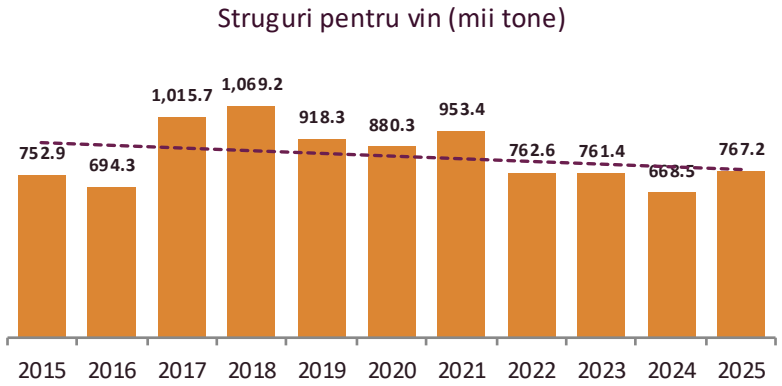
- reducerea suprafeței prin defrișare și replantare (reconversie)
- vulnerabilitatea plantațiilor vechi sau neirigate la extremele climatice

Sursă: Baza de date Eurostat

CropLife ROMANIA

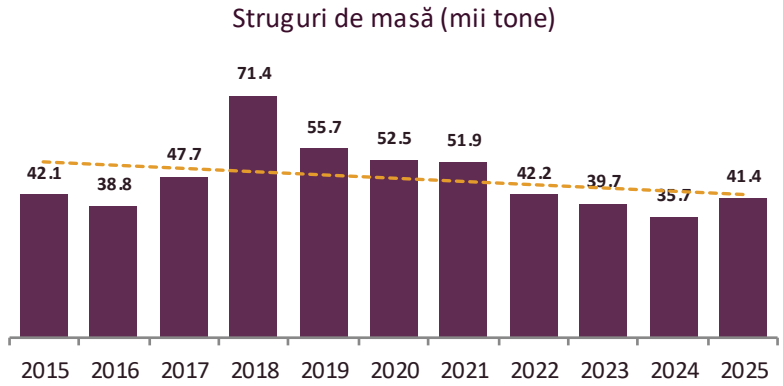
Cum se împarte producția de struguri în România?

95% din recoltă merge la vinificație

Locul 6 în UE – 767,15 mii t (2025)

- După Italia, Franța, Spania, Germania și Portugalia.
- 752,85 mii t în 2015 → 767,15 mii t în 2025.

Locul 4 în UE – 41,39 mii t (2025)

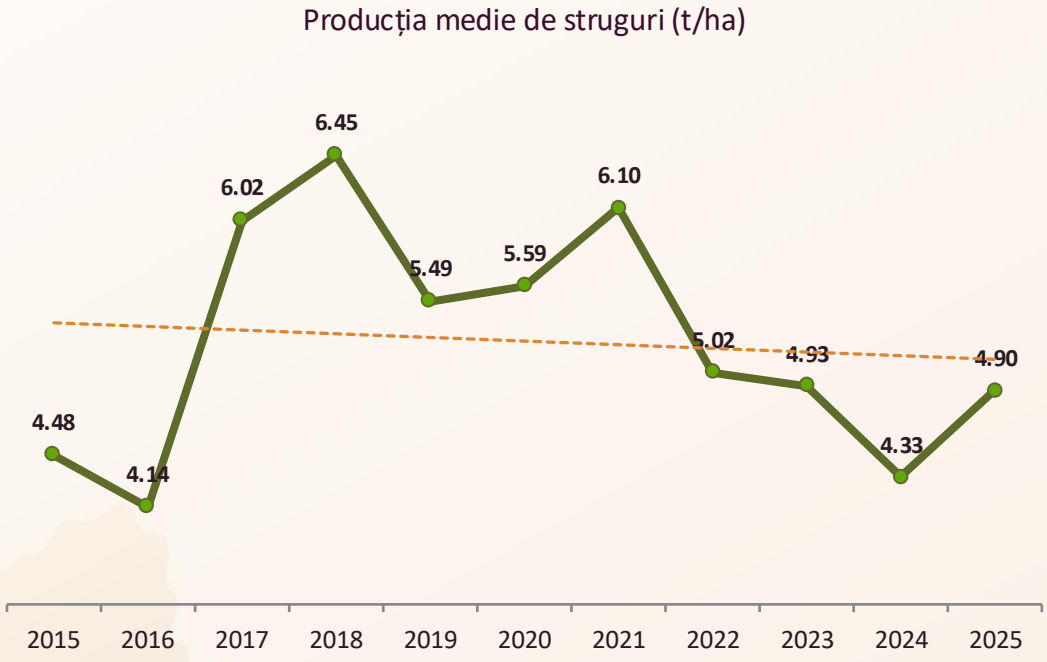
- După Italia, Spania și Grecia.
- 42,09 mii t în 2015 → 41,39 mii t în 2025.

Sursă: Baza de date Eurostat

CropLife ROMANIA

Producția medie de struguri (t/ha)

Randamente în ușoară creștere, dar cu fluctuații mari de la an la an

4,90 t/ha

producție medie în 2025

+9,4% față de 2015 (4,48 t/ha)

Minim recent: 4,33 t/ha în 2024; vârfuri în 2017–2018 și 2021

Cauzele fluctuațiilor:

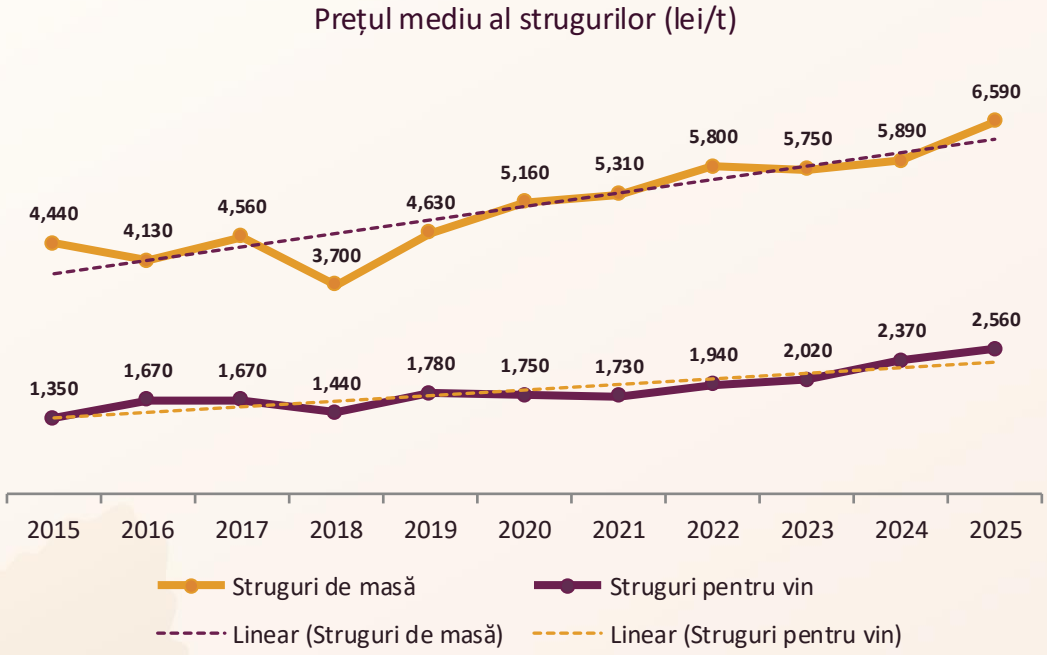
- perioada de maturizare a plantațiilor noi din programele de reconversie
- seceta pedologică, care limitează potențialul maxim al noilor plantații

Sursă: Baza de date INS

CropLife ROMANIA

Prețul mediu al strugurilor (lei/t)

Prețuri în creștere constantă pentru ambele categorii

6.590 lei/t

struguri de masă, 2025
+48,4% față de 4.440 lei/t (2015)

2.560 lei/t

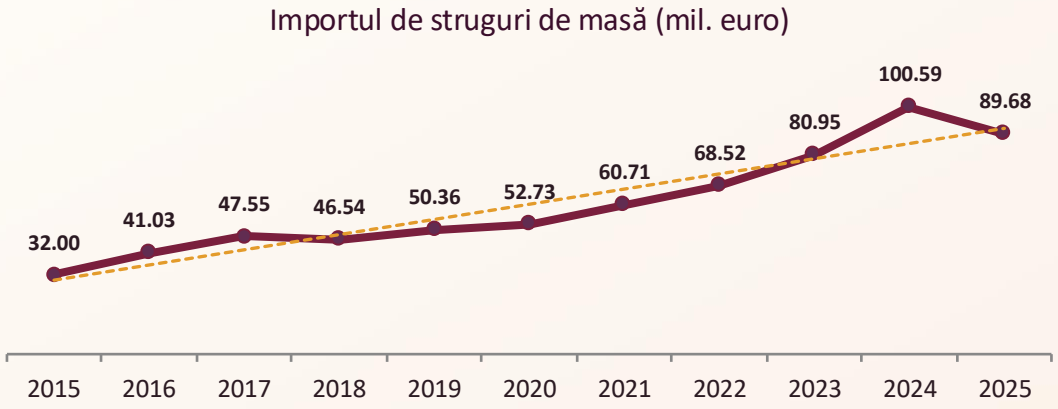
struguri pentru vin, 2025
+89,6% față de 1.350 lei/t (2015)

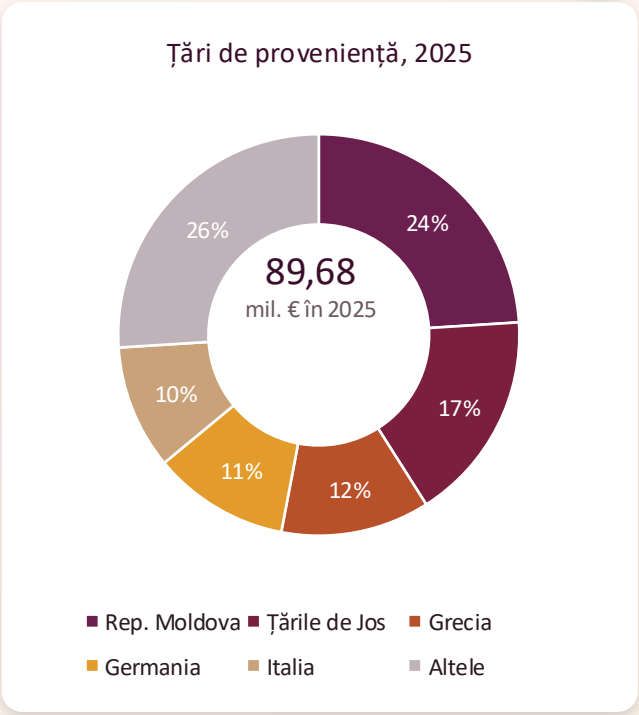
Motive: costuri de producție mai mari, inflația cumulată și struguri de calitate superioară din plantațiile modernizate.

Sursă: Baza de date INS

Balanța comercială – struguri de masă: IMPORT

Importurile aproape s-au triplat în ultimul deceniu

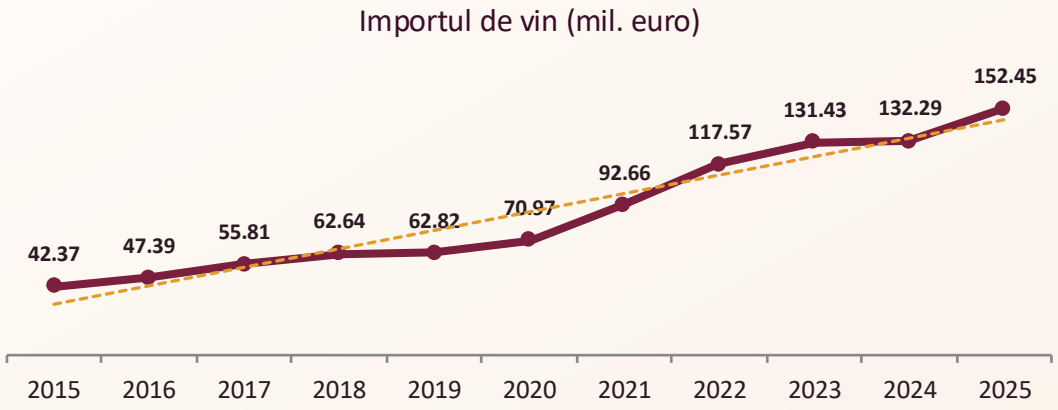

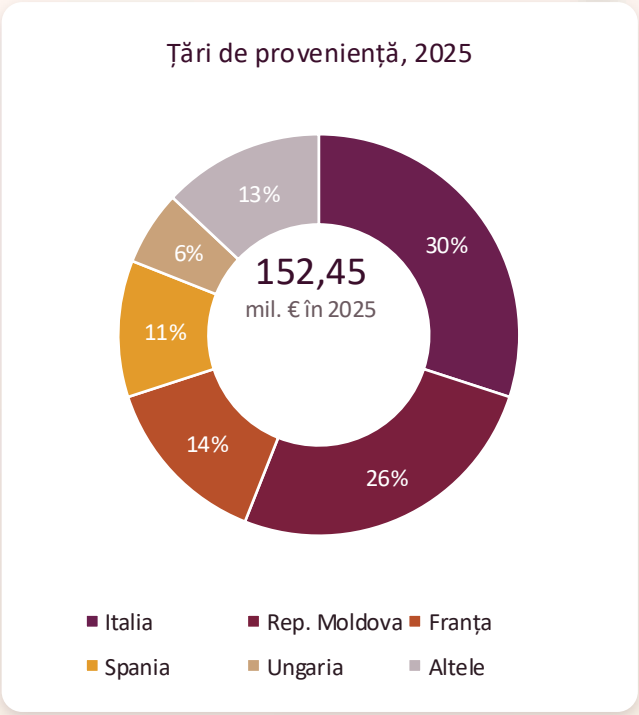
- 89,68 mil. € în 2025 față de 32,00 mil. € în 2015 (+180%); vârf istoric de 100,59 mil. € în 2024.
- Cauze: deficitul structural al producției interne și lipsa strugurilor proaspeți în extrasezon.
- Retailul preferă furnizori consacrați (Rep. Moldova, Grecia, Italia) sau hub-uri logistice de tranzit (Țările de Jos).

Sursă: Baza de date ITC (Trade Map)

Balanța comercială – vin: IMPORT

Importurile de vin au crescut de 3,6 ori în zece ani

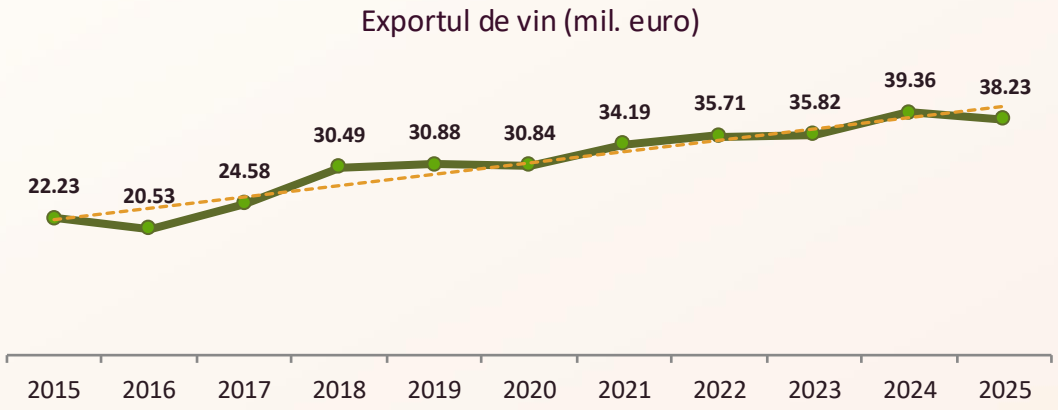

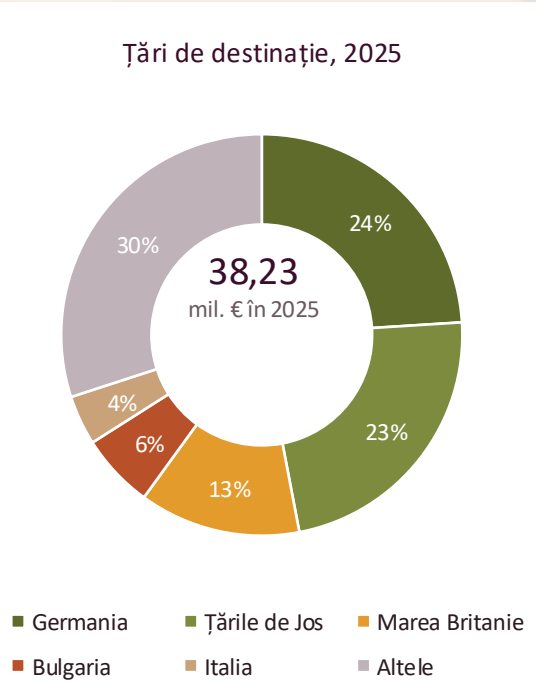
- 152,45 mil. € în 2025 față de 42,37 mil. € în 2015 (+260%) – maxim istoric.
- Cauze: orientarea consumului spre vinuri premium internaționale (prosecco, șampanie), acoperirea limitată a nișelor de producția internă.
- Prețul mediu de achiziție a crescut în țările UE care domină clasamentul.

Sursă: Baza de date ITC (Trade Map)

Balanța comercială – vin: EXPORT

Exporturile cresc, dar rămân de patru ori sub importuri

- 38,23 mil. € în 2025 față de 22,23 mil. € în 2015 (+72%); vârf de 39,36 mil. € în 2024.
- Motive: calitatea mai bună a vinurilor românești și eforturile cramelor de a intra pe piețe externe mature.
- Exporturile se reorientează de la vinul vrac spre vinuri premium îmbuteliate.

Sursă: Baza de date ITC (Trade Map)

CropLife ROMANIA

Impactul socio-economic al viticulturii

O cultură care ține în viață comunități rurale întregi

Valoare adăugată ridicată

Venit pe hectar mult superior culturilor de câmp (grâu, porumb).

Terenuri valorificate

Pante și soluri nisipoase improprii altor culturi: Vrancea, Dealu Mare, Cotnari, Murfatlar, Transilvania.

Locuri de muncă

Zeci de mii de locuri de muncă în procesare, ambalaje, logistică și HoReCa.

Oenoturism

Cramele-boutique și „Drumul Cramelor” aduc capital și turiști în zone rurale izolate.

Modernizare

Sute de crame modernizate prin programele europene de restructurare și reconversie.

Soiuri autohtone

Fetească Neagră, Fetească Regală, Băbească Neagră, Crampoșie – identitate unică.

Sursă: OIV; ONVPV; date sectoriale naționale

03

Protecția viței-de-vie

Buruieni, dăunători, boli și factorii care decid, an de an, cât din recoltă ajunge în cramă.

Buruieni în cultura viței-de-vie

Specii perene și anuale care concurează vița pentru apă și nutrienți

Buruieni problematice

- Costreiul (Sorghum halepense)
- Volbura (Convolvulus arvensis)
- Pălămida (Cirsium arvense)
- Pirul gros (Cynodon dactylon)
- Murul de miriște (Rubus caesius)
- Știrul sălbatic (Amaranthus retroflexus)
- Loboda sălbatică (Chenopodium album)

Pălămida Cirsium arvense

Pirul gros Cynodon dactylon

Murul de miriște Rubus caesius

Știrul sălbatic Amaranthus retroflexus

CropLife ROMANIA

Dăunători în cultura viței-de-vie

Specii clasice și invazive, în continuă extindere în podgoriile din România

Dăunători problematici

- Molia strugurilor (Lobesia botrana)
- Cicada viței-de-vie (Scaphoideus titanus) – vectorul Flavescence dorée
- Acarienii fitofagi (Tetranychus urticae – păianjenul roșu comun; Panonychus ulmi – păianjenul roșu al pomilor)
- Păduchele țestos al viței-de-vie (Parthenolecanium corni)

În extindere: specii invazive precum Metcalfa pruinosa și Erasmoneura vulnerata.

Molia strugurilor Lobesia botrana

Cicada viței-de-vie Scaphoideus titanus

Acarieni fitofagi Tetranychus urticae

Păduchele țestos Parthenolecanium corni

CropLife ROMANIA

Boli în cultura viței-de-vie

Cinci boli frecvente care pot compromite recolta și chiar butucul

Mana viței-de-vie
Plasmopara viticola

Defoliază butucul, uscând complet ciorchinii tineri.

Făinarea
Erysiphe necator

Crapă boabele verzi, blocând maturarea lor.

Putregaiul cenușiu
Botrytis cinerea

Putrezește strugurii maturi, distrugând recolta finală.

Esca
complex de ciuperci xilofage

Distruge lemnul, uscând brusc întregul butuc.

Cancerul bacterian
Agrobacterium tumefaciens

Formează tumori lemnoase, blocând circulația sevei.

CropLife ROMANIA

Principalii factori care afectează producția de struguri

Pierderile pot varia de la 10% la 80% din producție, în funcție de factor

Categorie	Factor	Pierderi	Observații
Climatici	Înghețurile și brumele târzii de primăvară	-20–80%	Distrug lăstarii tineri și inflorescențele la dezmugurire; pot compromite total recolta anului.
	Seceta pedologică severă, arșița estivală, gerul fără strat de zăpadă	-15–35%	Scad greutatea boabelor, blochează maturarea lemnului și dezechilibrează raportul zaharuri/aciditate.
Tehnologici	Tăierile în uscat și lucrările în verde executate incorect sau întârziat	-10–25%	Dezechilibrează butucul (masă vegetativă vs. rod) și favorizează bolile prin umbrire.
	Lipsa infrastructurii de irigații (în perioadele de stres hidric)	-20–40%	Reduce masiv randamentul la hectar și afectează formarea plantațiilor tinere.
Biologici	Boli (mana, făinarea, putregaiul cenușiu)	-20–60%	Distrug aparatul foliar și ciorchinii; netratate în fenofazele critice, compromit calitatea recoltei.
	Dăunători (molia strugurilor, acarieni fitofagi, cicade)	-15–35%	Pagube directe pe boabe; vectori pentru patogeni de carantină (ex.: Flavescence dorée).
Economici	Criza forței de muncă (lipsa zilierilor pentru tăieri și recoltat)	-10–15%	Întârzierea lucrărilor duce la deprecieri calitative (supramaturare, putregai).

*Date care au la bază studii: MADR, Eurostat, FAO și rapoarte agronomice 2018–2024

Ce se întâmplă când protecția nu mai este suficientă

În anii cu presiune mare de boli, pierderile pot fi dramatice

-20–45%

recoltă pierdută în anii cu presiune mare de mană, fără un fungicid multi-site

până la -80%

din recolta utilizabilă, dacă un singur tratament este ratat în mai–iunie (putregai cenușiu)

-100%

pe parcelele infectate cu Flavescence dorée – defrișare obligatorie

Și calitatea are de suferit

-2–4° Brix zahăr mai puțin în struguri: improprii pentru vinuri DOC premium

15–30% din masa recoltată eliminată la sortare din cauza bolilor

Sursă: Studii de impact agronomic din evaluările UE privind reducerea pesticidelor; Studiu privind soluțiile convenționale de protecție la vița-de-vie

CropLife ROMANIA

Costurile tranziției

Producția poate fi menținută, dar cu costuri mult mai mari

Cât protejează un tratament

10–14 zile vs **5–7 zile**

fungicide convenționale de contact

biologice, cupru, sulf (se spală la ploaie)

+30–50%

treceri cu tractorul

+15–25%

costuri de management

Limita pentru cupru

28 kg/ha în 7 ani

în medie 4 kg/ha/an, pentru a limita acumularea cuprului în sol

- În anii ploioși, viticultorii care se bazează doar pe cupru au marje de siguranță foarte mici.
- Tratamentele mai dese înseamnă mai mult combustibil, uzură și forță de muncă.
- Produsele de biocontrol specializate sunt mai scumpe.

Sursă: Baze de date agricole europene; Regulamentul (UE) 2018/1981; Studiu privind soluțiile convenționale de protecție la vița-de-vie

CropLife ROMANIA

04

Provocări și mesaje cheie

Ce trebuie să rețină decidenții, presa și publicul.

Provocări în cultura și comerțul vitivinicol

Trei presiuni care acționează simultan

Concurența importurilor și presiunea pe preț

- Vinurile ieftine extra-UE (ex. Rep. Moldova) și excedentul de vin vrac din Spania și Italia presează prețurile interne; procesatorii și retailul preferă adesea materia primă importată.
- Soluție: valoare adăugată prin vinuri DOC premium și oenoturism.

Volatilitatea costurilor și a prețurilor

- Costurile de întreținere au crescut, iar prețul strugurilor fluctuează puternic de la an la an.
- Cauze: deficitul de zilieri, tratamente fitosanitare mai scumpe, cererea variabilă de vin.
- Impact: venituri instabile și investiții greu de planificat.

Schimbările climatice

- Seceta pedologică, arșița și înghețurile târzii afectează dezmugurirea, maturarea și randamentul; podgoriile tradiționale riscă pierderi de producție.
- Adaptare: portaltoi și soiuri rezistente la secetă, irigații eficiente, conservarea apei în sol.

Sursă: MADR; OIV; date sectoriale

☰ Cuprins

Mesaje cheie

1. Vița-de-vie este un pilon economic și social: UE produce circa 60% din vinul lumii, iar România este a 5-a putere viticolă a UE ca suprafață și a 4-a la producția de struguri.

2. Fără instrumente eficiente de protecție, pierderile pot ajunge la 20–80% în anii dificili, iar costurile cresc cu 15–25%.

3. Importăm de zece ori mai mulţi struguri de masã decât exportãm (89,68 vs.8,44 mil. €) şi de patru ori mai mult vin decât exportăm (152 vs. 38 mil. €): potențialul României poate fi valorificat prin modernizare, protecție integrată și promovare.

Vă mulțumim!

Întrebări și discuții

Signature Residence Building, 3rd Floor, apt. 18
41 E, Barajul Argeș, Sector 1, București, 014121
+40 21 231 95 64 · office@aiprom.ro · www.aiprom.ro

CropLife ROMANIA